

Научна критика и полемика Discussion and Polemics

Serbian Dance Tradition

Gordana Blagojević, *Σέρβικη χορευτική παράδοση (Serbian Dance Tradition)*, Institute of the Academy for the Arts and Monuments Preservation of the Serbian Orthodox Church, Sremski Karlovci-Serbia 2009.

As stated in the book's prologue, *Serbian Dance Tradition* aims to introduce a rich dancing heritage to Greek audiences. Greek is the language, therefore, that Dr. Gordana Blagojević has chosen in order to introduce "her native dancing culture" to a wide audience with an ultimate goal to establish a cultural dialogue amongst the two peoples. Her study is historical, covering mostly the period from the end of the 19th to the beginning of the 20th century, as after the Second World War a big change on the Serbian socio-political levels affected also their dancing customs.

The book starts with a brief history of the Serbian people and reviews of previous studies on and research sources of Serbian dances. It proceeds to talk further about the formations and the names of the dances as well as provide the readers with information on the gender and the age of the dancers. Several ways of holding hands and the movement of the dancing circle is mentioned before the writer proceeds with analyzing the relationship between music and dance. According to Dr. Blagojević, Serbian dances fall under four major categories: "silent" dances, dances accompanied by voices and/or instruments, all referring to specific geographical areas, such as the

ones around the Dinarides mountains or the Pannonian plains.

More information on urban dancing is provided as well as the reasons "why" and the spaces "where" dancing usually takes place at. Dr. Blagojević also examines the ritual dimensions of Serbian dancing and talks about specific dances that are performed for communal purposes but also during important, traditional events that take place throughout the calendar year (--such as Carnival and Easter). She also describes dance events that take place during several rites of passage, such as birth, weddings and funerals.

The book concludes with information on the places where dancing is performed as well as the way it used to be taught -- orally passed down from generation to generation. It emphasizes how Serbian dancing today is observed mostly at "folkloric" events even though there has been a strong attempt for its dissemination by educating younger generations through cultural associations and groups that perform folk dances. To that end, the Serbian diaspora has a strong word, as traditional dances performed by immigrants are a significant means for connecting with "home".

Serbian Dance Tradition views Serbian culture at the crossroads of East

and West, as a living organism that has accepted and is still absorbing several influences from neighboring countries and their respective traditions. The attempt of a “foreigner”, like Dr. Gordana Blagojević, to introduce us through a non-native language, Greek, to the dancing tradition of her native place is remarkable. Her book is raw material for the understanding

and the respect of a complicated, cultural tradition, like the Serbian. I particularly applaud the rare collection of historical photos that accompany the writer’s dancing descriptions and which manage to travel readers to the Serbian land, sealing, this way, the similarities but also the deep friendship amongst “our” peoples.

Maria Hnaraki

Изазови визуелне антропологије: Историја Балкана у сликама

Осврт на FWF – пројекат *Visualising family, gender relations and the body: The Balkans approx. 1860-1950*

Документовање социокултурног живота издвојило се као једна од значајних намена фото-апарата и камере још од времена када је привилегија руковања овим изумима припадала искључиво професионалцима. Са почецима њихове шире употребе, тај потенцијал су, између осталих, свесрдно искористили антрополози, утирући уједно тиме и пут визуелној антропологији. Могуће је да је то и један од узрока повезивања ове области најпре са етнографском документарном продукцијом, у смислу визуелне грађе чији су аутори сами антрополози, и то преваходно у научне сврхе. Ипак, не треба заборавити да ова грана антропологије промовише и истраживања визуелног материјала који су други аутори стварали за различите намене, што у фокус интересовања посебно поставља начин представљања и интерпретације путем одговарајућег визуелног медија. Управо је изазов оваквог истраживања инспирисао пројекат на тему проучавања фотографија начињених на подручју Балкана у периоду од 1860. до 1950. године, а у

реализацији Центра за историју југоисточне Европе при Универзитету у Грацу. Још прецизније, идеја овог пројекта настала је након што је констатовано непостојање критичке рефлексije у ревизији историје Балкана, када је реч о визуелној грађи и изворима.

Комплексност оваквог подухвата огледа се на више нивоа. Удаљеност просторно али и временски спецификованог „терена“ није једини проблем са којим ће аустријске колеге морати да се суоче. Природа грађе у овом случају такође захтева посебну пажњу и опрезност, на које нарочито „опомиње“ савремени контекст постмодерног друштва, у коме је јасно да фотографија непосредно представља оне који се на њој налазе, али да је у њу посредно учитан и социокултурни оквир из кога је потекао њен аутор. Стога се као један од битних захтева овог пројекта намеће паралелно разматрање контекста продукције и коришћења фотографија, са анализом самог њиховог садржаја. Лични печат аутора, који ове